

Varför läsa Tranströmer?

Tomas Tranströmer får årets Nobelpris i litteratur och många säger *Äntligen!*

Inspireras nu av några tankar och upplevelser av hans diktning från tre medlemmar – kontakta dem för fler intryck och sedan **läs**. Alla citat är hämtade ur **Dikter: 17 dikter till För levande och döda**, 1997 – med Epilog, Gläntan, Guldstekel, Preludier, Romanska bågar, Schubertiana.

Livsbilder och perspektiv

får **Ulla Fransson** av hans dikter och väljer några intryck:

Otroligt bildspråk

*Nu genombränner aftonstjärnan molnet.
Träd, gårdsgårdar och hus förstoras, växer i mörkrets ljudlöst störtande lavin.
Och under stjärnan framkallas alltmer det andra, dolda landskapet som lever konturers liv på nattens röntgenplåt.
En skugga drar sin kälke mellan husen.
Dom väntar.* [Epilog]

Förtröstan och vila

*...De fem stråkarna säger att vi kan lita på någonting annat.
På vad? På någonting annat, och de följer oss en bit på väg dit.
Som när ljuset slocknar i trappan och handen följer - med förtroende - den blinda ledstången som hittar i mörkret.* [Schubertiana IV]

Det heliga mysteriet

i att vara människa och omfamnad av en kärleksfull Gud:
... inne i dem alla öppnade sig valv bakom valv oändligt. [Romanska bågar]

Var stolt

Britt-Inger Berggren: jag möter människor som uttrycker sin känsla av litenhet och att ingenting betyda. "Man är ju bara en människa". Så möttes jag av orden i en av de första dikterna jag läs-

te av Tranströmer:

*Skäms inte för att vara människa,
var stolt!* [Romanska bågar]

Så enkelt, så storslaget. Precis vad många av oss behöver, känner jag.

I *Preludier II* upplever jag hur han med sina bilder kan beskriva det vi inte vill avslöja om oss själva och vårt behov av kontroll.

*Två sanningar närmar sig varann.
En kommer inifrån, en kommer utifrån
och där de möts har man en chans att få se sig själv.*

*Den som märker vad som håller på att hända ropar förtvivlat: "Stanna!
vad som helst, bara jag slipper känna mig själv."* [Preludier II]

Bemöter det perfekta, fanatiska

Per Olof Öhrn funderar: Den, som är kraftfull och tror sig göra allt rätt utan att se sig åt sidan, är den som premieras i ett samhälle där ekonomi går före eftertanke. Den som har den ideologin tror sig också alltid ha rätt.

Tranströmer bemöter det perfekta och fanatiska så här:

*Den störste fanatikern är den störste tvivlaren. Han vet det inte.
Han är en pakt mellan två
där den ene skall vara synlig till 100 procent, och den andre osynlig.
Vad jag avskyr uttrycket till "hundra procent".*

*De som inte kan vistas någon annanstans än på sin framsida
de som aldrig är tankspridda
de som aldrig öppnar fel dörr och får se en skymt av Den Oidentifierade -
gå förbi dem!* [Guldstekel]

Det finns i skogen en oväntad glänta som bara den som har gått vilse kan finna. [Gläntan]

Prova på diktens makt

Göran Neider sammanställde urvalen